

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-52/19-S

Název	Mateřská škola U Slunečních hodin, příspěvková organizace
Sídlo	Štefánikova 1616, 251 01 Říčany
E-mail	jarmila.sebkova@ms.ricany.cz
IČ	62930885
Identifikátor	600051960
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Jarmila Šebková
Zřizovatel	město Říčany
Místo inspekční činnosti	Štefánikova 1616, 251 01 Říčany
Termín inspekční činnosti	29. 1. 2019 – 31. 1. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem (dále RVP) podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Právnícká osoba vykonává činnost mateřské školy (dále i „škola“) s celodenním provozem od 6.30 do 17 hodin a školní jídelny. Nejvyšší povolený počet 173 dětí zařazených do sedmi věkově smíšených tříd byl k termínu inspekční činnosti naplněn. Aktuálně je vedeno 71 dětí v povinném předškolním vzdělávání, včetně osmi s povoleným odkladem povinné školní docházky, žádnému dítěti nebylo ve školním roce 2018/2019 povoleno individuální vzdělávání. Jednomu byly v průběhu školního roku diagnostikovány speciální vzdělávací potřeby (dále SVP). Ve škole se vzdělává také jedno dítě, které v aktuálním školním roce dosáhne věku tří let. Čtrnáct dětí je vykázáno s odlišným mateřským jazykem. Vzdělávání je realizováno podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále ŠVP). Rekonstrukcí a přístavbou školy v roce 2014 vznikly další dvě třídy, byl navýšen nejvyšší povolený počet dětí ve škole o 49.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) splňuje zákonné požadavky pro výkon funkce. V pedagogickém sboru působí 14 učitelek včetně ředitelky a její zástupkyně. Jedna z nich studuje, nesplňuje předpoklad odborné kvalifikace. Ředitelka neprokázala systematickou snahu o získání odborně kvalifikovaného pedagoga. Podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků má škola dobré, ale poznatky získané ze seminářů zaměřených na aktualizaci právních předpisů a předškolní vzdělávání (např. environmentální výchovu a vzdělávání, práci s dětmi se SVP, přechod dětí z mateřské na základní školu) v průběhu inspekční činnosti nebyly aplikovány. Taktéž i dobře nastavené působení dvou učitelek ve třídě při inspekci nebylo, kromě jedné třídy, efektivně využito, neboť vzdělávací nabídka nebyla k věku dětí správně diferencovaná. Účelná diferenciací, resp. vzdělávací cíle – vzdělávací nabídka – výstupy, nebyla patrná ze záznamů v třídních knihách, ani z vyhodnocování vzdělávání ve třídách nebo z pedagogické diagnostiky. Nedostatečná diferenciací vzdělávací nabídky byla konstatována inspekčním týmem již v roce 2013.

V souladu s cíli ŠVP byly aktualizovány koncepční záměry školy. Přínosné je obohacení ŠVP o polytechnickou a hudební výchovu, logopedickou prevenci, která byla v průběhu inspekce ve dvou třídách učitelkami příkladně realizována. Při přijímání k předškolnímu vzdělávání ředitelka postupovala ve školním roce 2017/2018 správně. Dokumenty školy a opatření týkající se vzdělávání jsou správně projednávány s pedagogickou radou. Méně se učitelky zabývaly jevy spojenými se zajištěním bezpečnosti a ochrany zdraví dětí (záznamy v třídních knihách).

Z výsledků inspekční činnosti (hospitace ve třídách, rozhovory s učitelkami) bylo zřejmé, že škola vzdělávací záměry ŠVP sice vyhodnocuje, ale dále s nimi systematicky nepracuje. Kontrolní systém vykazoval nedostatky rovněž v dokumentaci školy (např. ŠVP, školní řád, třídní knihy, kniha úrazů). Nedostatky se projevíly i v organizaci vzdělávání (např. při častém spojování tříd, a to již i v době adaptace nově přijatých dětí, ve vedení docházky dětí ve třídách, v časté frekvenci akcí školy nesouvisejících se ŠVP, v nezajištění dohledu školou nad dítětem, v přerušení provozu školy mimo červenec a srpen bez existence závažných důvodů).

Škola předává zákonným zástupcům dětí (dále „rodiče“) informace o dění ve škole při osobním kontaktu, na nástěnkách ve škole, na webových stránkách nebo na třídních schůzkách. K prezentaci školy na veřejnosti slouží neformální setkávání s rodiči, zřizovatelem a jejími dalšími důležitými partnery. Vhodně jsou v některých třídách

využívány i zážitkové knihy. Jejich prostřednictvím se děti ve třídě seznamují s víkendovými aktivitami v rodinách dětí, předávají si a společně sdílejí svoje zážitky.

V oploceném areálu jsou vstupy do školy správně zabezpečeny proti vniknutí cizích osob. Jednotlivé třídy jsou vybaveny diferencovaným dětským nábytkem, dostatečným množstvím hraček, didaktických pomůcek, knih, výtvarného a pracovního materiálu. Sportovní náčiní a nářadí z tělocvičny ale není dětmi efektivně využíváno (při inspekční činnosti i dle slov ředitelky), stejně tak jako i pomůcky pro polytechnickou výchovu, uložené v zahradních domcích na školní zahradě. Děti při pobytu venku k podpoře pohybu, objevování a zkoumání přírody, využívají dobře vybavenou školní zahradu, ale i okolí školy. O účinné protiúrazové prevenci školy svědčí nízký počet zaznamenaných úrazů, které byly způsobeny většinou nešikovností nebo nepozorností dětí.

Škola hospodaří s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu, z příspěvku zřizovatele a s úplatou za vzdělávání a školské služby. Z finanční podpory projektu Šablony byl hrazen plat školního asistenta a další vzdělávání pedagogických pracovníků. Z příspěvku zřizovatele byly účelově hrazeny zážitkové akce, výuka bruslení, motivační příspěvek pro pedagogické pracovníky. Školní stravování pro děti je zajištěno ve vlastní školní jídelně, která podporuje zdravý životní styl.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Při plánování vzdělávací činnosti učitelky vycházely především z třídních programů, které blíže rozpracovávaly témata vzdělávacího obsahu ŠVP. Ve všech třídách vládla po celý den přátelská a klidná atmosféra. Spontánní i řízené činnosti byly učitelkami připravené a byly tematicky vhodně provázané. Po příchodu dětí se učitelky soustředily na osobní přivítání s každým dítětem, individuálně ho včlenily do hry nebo mu pomohly s výběrem her a hraček. Děti se na ně vždy obracely s důvěrou. Při ranních hrách si děti volily zejména konstruktivní stavebnice, skládaly puzzle, anebo z kostek stavěly prostorové stavby. Pro spontánní aktivity během celého dne byla správně využita nabídka s dostatečným množstvím hraček, pomůcek i pro činnosti výtvarné a dovednostně-praktické. Nevhodně byly v některých třídách frontálně zařazovány pracovní listy a šablony, o jejich častém využívání svědčila také výtvarná portfolia dětí a výzdoba ve vnitřních prostorách školy. Zařazované logopedické chvílky (dechové a rytmizační cvičení) byly cíleně začleněné do vzdělávacího procesu. Zvoleným aktivitám se děti věnovaly většinou se zaujetím.

Při hospitacích nebyla v žádné třídě zařazena námětová hra, která by umožnila dětem spontánní využití znalostí a zároveň rozšíření vědomostí pro konkrétní vzdělávací oblasti. Její průběžné zařazování do výchovně vzdělávacího procesu se neobjevovalo ani v záznamech o průběhu vzdělávání v třídních knihách. Důraz byl naopak příkladně kladen na nácvik základních dovedností, sebeobsluhy a hygienických návyků. Nabídka podporující spontánní pohybové aktivity (např. míče - koulení, obruče - prolézání) ve většině tříd při hrách chyběla. Využívání rituálů i prvků vizualizace (pravidla chování) podporovalo pocity duševní pohody i poznávací procesy.

Ranní cvičení ve většině tříd svou strukturou nenaplňovalo zdravotně preventivní účel. Bylo realizováno relaxační formou a podporovalo rozvoj některých lokomočních pohybů (chůzi, běh, poskoky), postrádalo změny postojů a poloh, zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací cvičení), které požaduje RVP.

Přivítání s dětmi probíhalo formou prosociálního rozhovoru. Plynule bez zbytečných prostojů přecházelo v řízenou činnost, ve které učitelky využily již získané poznatky dětí

z předchozího integrovaného bloku v ŠVP. Dětem byly poskytovány vhodné příležitosti k sebevyjádření i ke sdílení vlastních pocitů a myšlenek. Pantomima, při které děti ztvárňovaly pohádkové postavy, byla pro děti zábavná a vhodně se při ní uplatnilo prožitkové učení. V průběhu hospitačních vstupů učitelky ve většině tříd využívaly pro všechny přítomné děti nevhodně pouze frontální formu vzdělávání. Pro všechny věkové kategorie byla realizována ve stejné časové dotaci bez přihlídnutí k jejich možnostem a schopnostem. Důsledkem bylo upadání zájmu dětí a ztráta pozornosti. I vzdělávací nabídka byla pro všechny děti stejně náročná, což snižovalo její efektivitu, neboť pro nejstarší děti byla málo náročná a pro nejmladší děti byla obsahem i formou neuchopitelná, neboť v ní převládala abstrakce. Ve dvou třídách byla účelně využívána logopedická prevence, a to i formou artikulačních cvičení, při gymnastice mluvidel nebo rozhýbaní jazyka. Efektivně byla v jedné třídě zařazena i hudební činnost, při níž děti prokázaly znalost širokého repertoáru lidových písní.

Pitný režim byl učitelkami připomínán, z pozorování ve třídách bylo zřejmé, že ho děti běžně podle svých potřeb využívají. Při hospitacích bylo rovněž zjištěno, že děti příkladně zvládají hygienické a společenské návyky. Pobyt venku správně obsahoval poznávací i pohybovou část a navazoval na dopolední téma. Odpolední odpočinek dětí zohledňoval individuální potřebu spánku. Dětem, které neusnuly, byly správně nabízeny klidné aktivity mimo lůžko. Děti byly cíleně vedeny ke vzájemné ohleduplnosti a pomoci. Učitelky jim poskytovaly průběžně pozitivní zpětnou vazbu, sebehodnocení a vzájemné hodnocení dětí však zaznamenáno nebylo. Pro děti s odlišným mateřským jazykem měly učitelky zpracován plán pedagogické podpory, seznamovaly děti s předměty denní potřeby, cíleně rozvíjely slovní zásobu při práci s obrázky, s knihou nebo při hře.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Při inspekci děti mladších tří let prokázaly schopnost dodržovat hygienické návyky, byly přiměřeně samostatné, s učitelkami dokázaly spolupracovat. Uměly požádat i o pomoc. S vrstevníky i dospělými komunikovaly bez zábran a přiměřeně svému věku.

Evaluační systém, nastavený v ŠVP, škola správně sleduje a vyhodnocuje. Učitelkami jsou ve třídách vedeny záznamy o vzdělávacích pokrocích jednotlivých dětí. Jejich efektivitu ale stále snižuje absence vyvozování konkrétních závěrů pro další působení učitelek. Omezuje též možnosti systematické spolupráce pedagogů při pedagogické intervenci.

Neefektivně jsou ve věkově smíšených třídách od 2 do 6 let zacíleny všechny vzdělávací záměry (výstupy) v integrovaných blocích zaměřeny pro cílovou věkovou kategorii (povinné předškolní vzdělávání). Při práci s dětmi, ale i při vyhodnocování nejsou dostatečně zohledňovány individuální potřeby dětí (včetně zájmu nebo nadání).

O projednávání výsledků vzdělávání vypovídají záznamy z pedagogické rady. Nesprávně škola využívala školní testování (s časovým záznamem splnění úkolu) pro sledování pokroků v rozvoji a učení u každého dítěte, které plní povinné předškolní vzdělávání. Ve školním roce 2017/2018 úspěšně proběhlo i přezkoušení dětí, kterým bylo ředitelkou školy povoleno individuální vzdělávání. Ze záznamů o přezkoušení bylo zřejmé, že některým rodičům byly doporučeny oblasti, ve kterých děti nevykazovaly požadované znalosti nebo praktické dovednosti podle RVP. V případě potřeby škola nabízí i kontakty na školská poradenská zařízení a další odborná pracoviště.

Při inspekční činnosti byly děti, které plní povinné předškolní vzdělávání, samostatné, dokázaly se orientovat v čase i prostoru, dodržovaly dohodnutá pravidla chování.

Bez problémů komunikovaly mezi sebou i s dospělými. V oblasti personálních a komunikačních kompetencí děti dosahovaly velmi dobrých výsledků, prokázaly bohatou znalost lidových říkadel, básní, písní a vědomostí z přírody. Přiměřeně věku zvládaly základní početní dovednosti, reagovaly na pokyny učitelek, započatou činnost vždy dokončily. Projevily příkladné sociální dovednosti, byly k sobě ohleduplné a případné konflikty mezi sebou řešily dohodou. Z jejich chování byly patrné získané schopnosti a dovednosti v hygienických návycích a společenském chování. Z výsledků inspekčních zjištění je zřejmé, že škola vytváří předpoklady pro další vzdělávání dětí v souladu s požadavky RVP, osobnost dětí je rozvíjena ve všech oblastech, které jsou v něm stanoveny.

Spolupráce mateřské školy se základní školou se cíleně orientuje na bezproblémový přechod dětí do základní školy, uskutečňují se pravidelné návštěvy dětí ve škole, učitelek ze základní školy v mateřské škole.

Závěry

Vývoj školy

- Přístavbou školy došlo k navýšení počtu dětí ze 124 na 173.
- Byla revitalizována školní zahrada.
- Od poslední inspekce přetrvává nedostatek v diferenciaci vzdělávání.

Silné stránky

- Dobré jsou výsledky školy v prosociální oblasti.
- Důsledně uplatňovaná třídní pravidla se kladně odrazila v příkladné samostatnosti dětí.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Neúčinnost řízení se projevila v nízké efektivitě kontrolního systému (zejména v zajištění bezpečnosti dětí a organizaci vzdělávání), opakovaně ale i v nedostatečné diferenciaci vzdělávání.
- Materiální vybavení školy není v dostatečné míře dětmi využíváno (sportovní nářadí z tělocvičny, polytechnické pomůcky).
- Nevhodné je časté spojování tříd na odpolední vzdělávání.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Využívat tělocvičné nářadí pro rozvoj pohybových dovedností ve třídách.
- Realizovat polytechnickou výchovu v průběhu celého školního roku.
- Omezit akce, které nejsou součástí ŠVP PV a které jsou často realizovány na úkor pobytu dětí venku dopoledne.
- Omezit maximálně spojování tříd.
- Diferencovat vzdělávací cíle, nabídku a náročnost úkolů vzhledem k věkovému složení dětí ve třídě.
- Omezit používání pracovních listů a šablon.
- Zacílit pedagogické záměry na rozvoj osobnosti, neprovádět testování dětí.
- Zařazovat do vzdělávání cíleně námětové hry.

- Systematicky provádět logopedickou prevenci ve všech třídách.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Rozhodnutí o zápisu školy do školského rejstříku a o jeho změnách z 24. ledna 2019
2. Školní matrika vedená k termínu inspekční činnosti
3. Doklady o přijímání dětí, o průběhu vzdělávání a jeho ukončování
4. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, čj. 63/18, platnost k termínu inspekční činnosti
5. Školní řád mateřské školy a vnitřní řád školní jídelny, platnost k termínu kontroly
6. Záznamy z jednání pedagogické rady vedené k termínu kontroly
7. Pedagogická diagnostika vedená k termínu inspekční činnosti (vč. výtvarných prací dětí)
8. Výjimka zřizovatele z počtu dětí ve třídách pro školní rok 2018/2019, čj. 50888/2018-MUR/OŠK/00137, z 11. května 2018
9. Kniha úrazů (vč. dokumentace školy se zaměřením na prevenci, revize aj.) vedená k termínu inspekční činnosti
10. Personální a mzdová dokumentace vedená k termínu inspekční činnosti
11. Třídní knihy za školní rok 2017/2018 a 2018/2019
12. Informace o škole z dostupných zdrojů (sběr dat, webové stránky školy)
13. Inspekční zpráva, čj. ČŠIS-133/13-S, z 4. února 2013

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž

se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Bc. Daniela Hradecká, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Daniela Hradecka v. r.

Mgr. Hana Baková, školní inspektorka

Hana Baková v. r.

Ing. Hana Borůvková, kontrolní pracovnice

Hana Borůvková v. r.

Mgr. Marcela Prokopová, přizvaná osoba,
odbornice na předškolní vzdělávání

Marcela Prokopová v. r.

V Praze 19. února 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Jarmila Šebková, ředitelka školy

Jarmila Šebková v. r.

V Říčanech 7. března 2019